

Megszorongatott Navracsics

Kettős tudat

Csak látszólag esett túl a nehezen a brüsszeli meghallgatás felemás abszolválásával Navracsics Tibor. Uniós biztosként egykori főnökével szemben kell majd közreműködni a magyarországi jogállamiság helyreállításában.

AFP / THIERRY CHARLIER

NAVRACSICS TIBOR BRÜSSZELI MEGHALLGATÁSA. Más nyelven beszélt

GENCSAK VÁLTOZÓ A SZERENCSEJE Magyarországnak az uniós biztosai: az eddigi négy közül kettő szégyenteljesen bukácsolta végig a kinevezéséhez vezető utat. A krach mindig akkor ütött be, amikor a regnáló magyar miniszterelnök az ország és az EU számára fontos többi szempontot félresöpörve, a jelölést pusztán saját pártbéli riválisának brüsszeli „száműzetésére” igyekezett felhasználni. Mind Balázs Péter, a csatlakozáskor Medgyessy Péter kormányfő javaslatára posztjára került első magyar biztos, mind pedig a Bajnai-kormány által 2009-ben jelölt Andor László simán vette az akadályokat. Ugyanakkor a Gyurcsány Ferenc által Brüsszelbe küldött Kovács László csúnyán „elhasalt” első európai parlamenti meghallgatásán, s az EP követelésére végül az eredetileg Magyarországnak szánt energiapolitikai

tárca helyett az adó- és vámügyekkel kellett beérnie. Most pedig, amikor a történelemben először egy Fidesz-kormány élhetett a biztosjelölés jogával, Navracsics Tiborral a miniszterelnök nagyon mellényült.

Az Orbán-kormány korábbi igazság-, majd külügyminisztere esetében nem elsősorban szakmai hiányosságok, hanem a politikai alkalmasság körüli bizonytalanság okozta, hogy hétfőn az EP szakbizottsága nem hagyta jóvá a kinevezését a Jean-Claude Juncker bizottsági elnök által számára betervezett oktatási, kulturális, ifjúságpolitikai és uniós polgársági ügyekkel foglalkozó szakterület élére. Nem sok kétség lehet afelől, hogy a jogvégzett, angolul közepes

Pártpreferenciák a választás előtt > 15

Szülőtartási jogviták > 16

Kiszorított rasszisták > 17

HVG-ténytár: Hagyományos

párkapcsolatok > 18

színvonalon kommunikáló Navracsics – a meghallgatásán mutatott, uniós ügyeket illető bizonyos tájékozatlansága ellenére – számos átlagos biztostársához hasonlóan bele tudna tanulni a brüsszeli tárcavezetés fortélyaiba. Esetében az EU-intézményrendszer legfőbb gondja az, hogy miniszterelnök-helyettesként – Orbán Viktor kormányfő után – a legnagyobb felelősséget viseli azért a demokráciát és jogállamot lebontó, az uniós alapértékeket lábbal tipró folyamatért, amelyet 2010 óta a Fidesz-kormány Magyarországon véghezvitt, és amelyet az Európai Parlament 2013 nyarán, a nevezetes Tavares-jelentésben elítélt. Az EP egyelőre azonban csapdában van. Amíg a magyar miniszterelnök az uniós állam- és kormányfőket tömörítő Európai Tanács teljes jogú résztvevője, s kormányának tagjai az uniós jogalkotás egyik fő intézményében, a Miniszterek Tanácsában is zavartalanul süröghetnek, addig az EU parlamentje alighanem kénytelen lesz lenyelni a békát, hogy a korábbi magyar miniszterelnök-helyettes a hazai terepen végzett rombolásától utóbb cinikusan elhatárolódva – ilyen vagy olyan portfólióval a hónap alatt – beülhet majd abba az Európai Bizottságba, amelynek legfőbb hivatása történetesen az uniós alapszerződés betartása feletti őrködés.

az EU parlamentje kénytelen lenyelni a békát

A valóban izgalmas kérdések majd a beiktatás után kerülnek terítékre, hiszen a most összerázódó Juncker-bizottság asztalfiókjában ott lapul már az előző, José Manuel Barroso által vezetett testület hagyatéka, a jogállamiság megerősítését szolgáló új európai uniós keretrendszer címet viselő dokumentum. A Tavares-je-

lentés figyelemre méltó következményeként – valamint a dán, a finn és a német külügyminiszter társaságában a Navracsics leendő főnökéként az új EB-be most alelnöknek bekerülő volt holland külügyminiszter, Frans Timmermans követelésére – ugyanis a bizottság idén márciusban lefektette azt az eljárásrendet, amely a túlzottdeficit-eljárás mintájára megfogalmazná a „demokráciadeficitet” produkáló tagállamokat. Ez a mechanizmus azt az űrt hivatott kitölteni, amely az egyedi uniós kötelezettségességi eljárások, valamint az alapszerződésben foglaltak súlyos és állandó megsértése következtében a tagállam uniós szavazatának megvonásával járó szankció – a sokat emlegetett 7. cikkely – beelésítése között tátong. Ez az, ami megakadályozta az EB-t eddig abban, hogy – mint fogalmaz – a jogállamiság követelményeinek rendszerszinten jelentkező veszélyét érzékeli egy tagállamban, és megállítsa olyan esetekben is, amikor konkrét uniós jogszabályokkal tétéles, technikai értelmű összeütközés nem bizonyítható. Minderre azért van szükség – szól az indoklás –, mert az egybenyitott, belső határok nélküli közösségi tér fennmaradása a bizalmi elven alapszik: azon a feltételezésen, hogy a jogállamiságnak egybebe között az Európa Tanács, az EU Bírósága és az Európai Emberi Jogi Bíróság joggyakorlata, továbbá az uniós tagállamok legfőbb bírói, illetve alkotmánybírói elnökeit tömörítő szervezetek állásfoglalásai alapján pontosan beazonosítható kritériumait nemcsak színleg, hanem tartalmilag is valamennyi tagállam betartja.

A MÁRCIUSI EB-DOKUMENTUM azt jelzi, hogy a testület miként kívánja a jövőben értelmezni saját hatáskörét a jogállamiság megőrzésekor. Információk szerint az uniós kormányok egyike-másika – köztük a magyar és a brit – már tavasszal tiltakozott a brüsszeli testület szerintük kiterjesztő hatáskör-értelmezése ellen, mindenesetre az olasz–lett–luxemburgi elnökségi trió júliusban bemutatott, másfél éves programjában is szerepel a jogállamiság-védelem immár fel- és elismert problémájának megoldása. Navracsics legfőbb próbatétele az lesz: vajon pandúr válik-e a rablóból, az EB teljes jogú tagjaként együttműködik-e az EU alapszerződésének védelmezésében, egykori főnökével szembefordulva részt vesz-e uniós eszközökkel a magyarországi jogállamiság helyreállításában. ■ **KOCSIS GYÖRGYI**

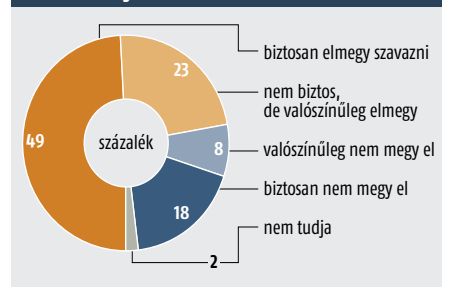
Pártpreferenciák a választás előtt

Rendületben

A választók kevesebb mint fele tervezi részvételét a hétvégi önkormányzati választásokon – derül ki a Medián legfrissebb felméréséből.

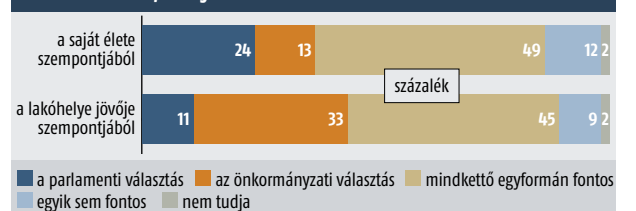
NEM HOZTAK JELENTŐS ÁTALAKULÁST a választói preferenciákban az utóbbi hónapok, a tavaszi országgyűlési választásokat követő időszak azonban érezhetően megrendítette a baloldali pártokba vetett bizalmat. A korábban 13-15 százalékon „befagyott” MSZP most összesen csak a teljes szavazókorú népesség 11 százalékát tudhatja maga mögött, és a baloldalinak tekinthető többi párt sem szívta föl a szocialistáktól eltűnt szavazatokat. Jócskán megerősödött ugyanakkor a Jobbik, amely (a márciusban mért rekordot megismételve) a teljes népesség 15 százalékának, és a választani tudó „biztos” szavazók 21 százalékának voksaira számíthat. Eközben a Fidesz jelenleg ugyanott áll, mint közvetlenül a parlamenti választásokat megelőzően: 37 százalékon, ami megegyezik az év első hónapjaiban mért átlagos támogatottságával. Jellemző, hogy a valóságoshoz képest lényegesen többen (76 százaléknyan) mondják, hogy részt vettek az áprilisi országgyűlési választásokon, és az érdemben válaszolni tudók több mint fele (51 százaléka) úgy emlékszik, hogy a Fideszre szavazott, vagy legalábbis rá szavazott volna, ha voksolt volna. Jelenleg nem látható számottevő eltávolodás a győztes párttól: azoknak, akik emlékeik szerint tavasszal a Fideszt támogatták, a 94 százalékuk ma is Orbán Viktor pártja mellé tenné az ikaszt. Néhány héttel az önkormányzati választások előtt a tavasszal mértnél lényegesen alacsonyabb, ám a tavaly ilyenkor láttottnál valamivel magasabb a szavazói aktivitás. A választások 52 százaléka mondja biztosnak, hogy egy „közeljövőben” rendezendő parlamenti választá-

Részvételi szándékok az októberi önkormányzati választáson

táson elmenne szavazni, míg konkrétan az október 12-ei önkormányzati választáson a 49 százaléka szándékozik részt venni. A választások relatív többsége úgy véli, a saját sorsa és a lakóhelye jövője szempontjából egyaránt fontos a parlamenti és az önkormányzati választás. Sokan vannak azonban, akik egyik vagy másik választásnak nagyobb jelentőséget tulajdonítanak: a választások 24 százaléka szerint saját életére az országgyűlési választás van nagyobb hatással, míg a település szempontjából minden harmadik választás szerint az önkormányzati a fontosabb. A polgármester-választásnál egyébként a legfontosabb

Mit mondana, melyik választás a fontosabb?

A felmérést 2014. szeptember 19-e és 23-a között készítette a Medián Közvélemény- és Piackutató Intézet, az ország több mint 100 településén véletlenszerűen kiválasztott 1200 felnőtt állampolgár személyes megkérdezésével. A minta kisebb torzulásait a KSH adatait felhasználva matematikai eljárással, úgynevezett súlyozással korrigálták, és így a minta pontosan tükrözi a szavazókorú lakosság településtípus, nem, életkor és iskolai végzettség szerinti összetételét. A közölt adatok hibahatára a teljes mintában a válaszok megoszlásától függően legfeljebb ±3.